

Måned rapport om ubalanser

Nøkkeltall							
	Sept '09	Snitt 2009	Snitt 2008		Sept '09	Snitt 2009	Snitt 2008
Gjennomsnittlig netto ubalanse (MWh/h)*				Gjennomsnittlig absolutt ubalanse (MWh/h)			
NO1	-98	-74	-20	NO1	198	207	208
NO2	0	18		NO2	91	85	
NO3	-7	-1		NO3	58	53	
Norge	-106	-56	-30	Norge	268	243	244
*Positiv verdi tilsier et driftsunderskudd (større forbruk enn planlagt)							
Ubalanse > 800 MWh (andel av tiden)				Prisavvik Elspot-RK (NOK)			
Norge	1,1 %	1,7 %	2,1 %	NO1	12,49	11,88	11,93
*Andel av tiden med ubalanser større enn 800 MWh				NO2	-9,38	9,80	
				NO3	-4,57	7,24	
Reguleringer (andel av tiden)				Prisavvik ved reguleringer (Elspot - RK) (NOK)			
Oppreg. i NO1	32 %	34 %	33 %	Oppreg. i NO1	-32,20	-37,81	-32,48
Nedreg. i NO1	28 %	45 %	45 %	Nedreg. i NO1	81,09	53,41	51,93
Oppreg. i NO2	34 %	33 %		Oppreg. i NO2	-50,13	-44,73	
Nedreg. i NO2	14 %	43 %		Nedreg. i NO2	52,89	57,50	
Oppreg. i NO3	30 %	34 %		Oppreg. i NO3	-45,80	-45,54	
Nedreg. i NO3	17 %	36 %		Nedreg. i NO3	53,31	63,31	
Reguleringer i Norge (MWh/h)				Reguleringer i Norge (MWh/h)			
Frekvensreg.	309	281	312	Reg.styrke kraft	73	77	84
Spesialregulering	243	108	84	Kvartersflytting	15	22	18

Tabell 1: Nøkkeltall for det norske kraftmarkedet. Dette er gjennomsnittlige timeverdier for siste måned, *hittil i år* og *i fjor*.

Aktørenes ubalanser

Aktørene er etter forskrift om systemansvaret i kraftsystemet (§ 8.1) pålagt å planlegge seg i balanse i regulerkraftmarkedet. Pålegget om å planlegge seg i balanse er også tatt inn i *Balanseavtalen* med Statnett og i *Aktøravtalen* med tilhørende regleverk på Nord Pool Spot.

Aktørenes ubalanser beregnes time for time ved å korrigere omsatt volum i regulerkraftmarkedet for aktiverte reguleringer og regulerstyrkekraft. Ubalansene viser dermed den del av avviket mellom virkelig og planlagt kraftvolum som den balanseansvarlige selv er ansvarlig for og kan påvirke.

Statnett har vurdert ubalansen til hver enkelt balanseansvarlig, og gruppert dem i tre grupper (se tabell 2). Kategoriseringen er basert på en totalvurdering av de balanseansvarliges handel i regulerkraftmarkedet, type virksomhet, kompleksitet, sammenlignbare selskaper og historisk utvikling. En aktørs evne til å planlegge seg i balanse vil i noen grad avhenge av kompleksiteten i handelsbildet. Nøkkeltallene som vises på balanse Web utgjør en viktig del av vurderingen (relativ ubalanse, total ubalanse, andel kjøp/salg, gjennomsnittlig absolutt ubalanse pr. time).

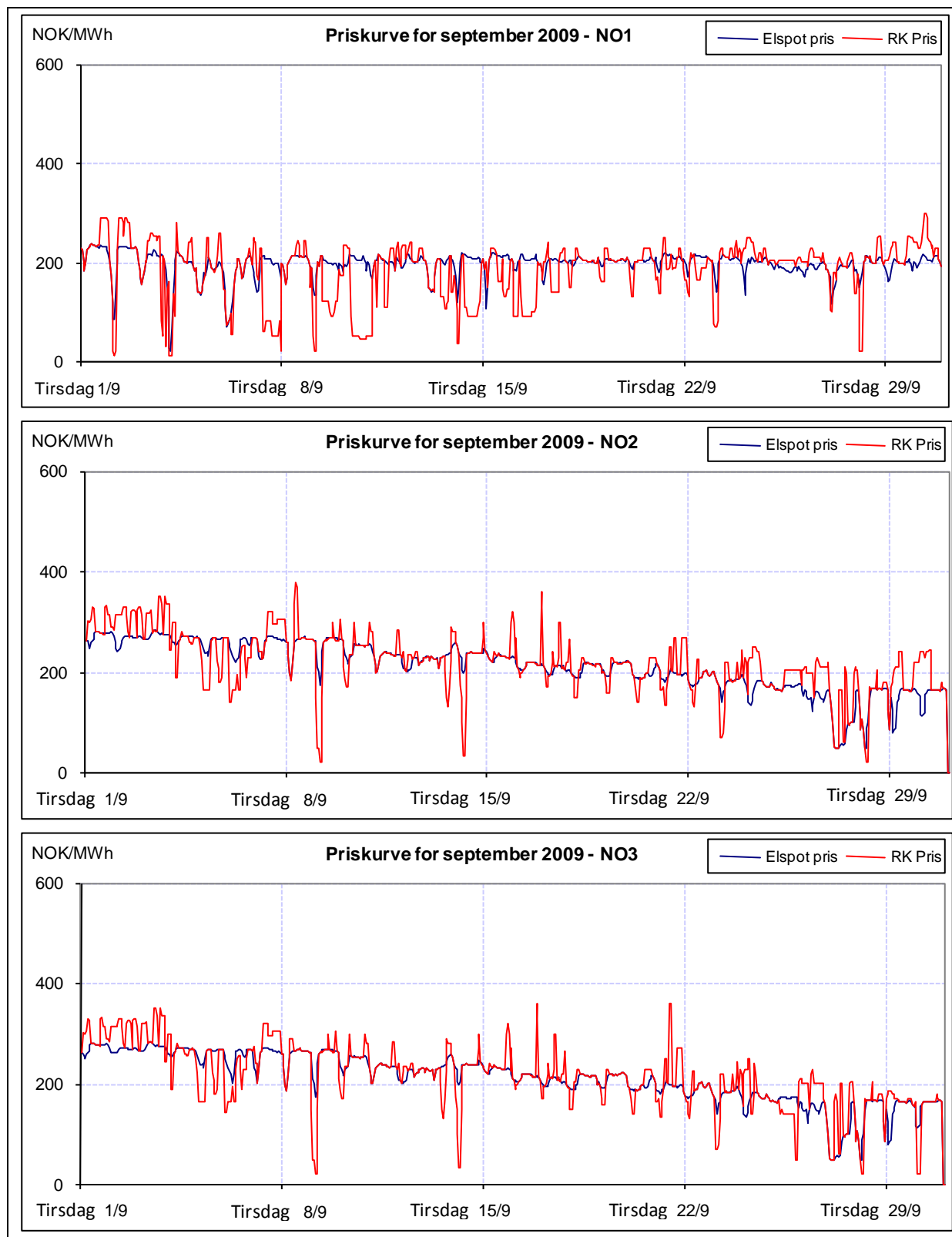
Kategoriene er ment å tolkes slik:

- **Rød (Må bli bedre):** Ubalansene er totalt sett større enn det Statnett kan akseptere. Tiltak må iverksettes og Statnett vil følge opp at ubalansene bedres. Ved vedvarende plassering i rød gruppe vil Statnett iverksette ytterligere tiltak.
- **Gul (Tilfredsstillende):** Ubalansene er totalt sett noe større enn hva Statnett forventer og bør forbedres. Sammenlignbare selskaper og/eller historikk viser at ubalansene kan og bør bli lavere.
- **Grønn (Bra):** Ubalansene er totalt sett innenfor hva Statnett forventer

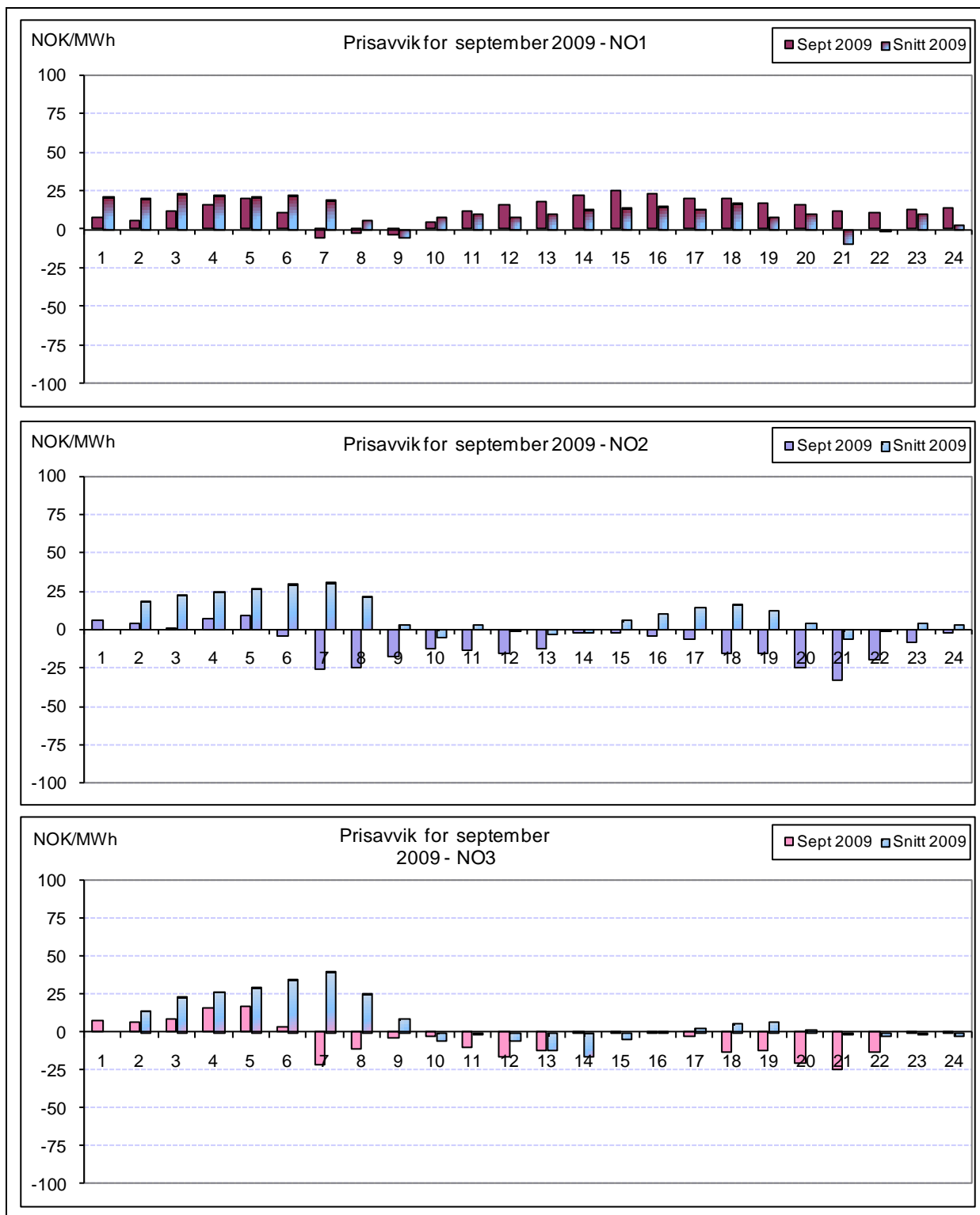
For flere detaljer om egen ubalanse viser vi til nettsiden balanse Web.

Aktør	Aktør
Amfi Drift AS	Midt-Telemark Energi AS
Bane Energi	Nedre Romerike Vannverk IKS
Barents Energi AS	Nordmøre Energiverk AS
Boliden Odda AS	Norske Skogindustrier AS
Dalane Energi IKS	Norway Pelagic AS
Eidsdal Kraft AS	Presidium AS
Energipartner AS - Felles	Rauma Energi Kraft AS
Energipartner Tillegg	Røros Elektrisitetsverk AS
ENTECA AS	Scandem Norge
Fortum Markets AS	Schibsted ASA
Gudbrandsdal Energi AS	SKS Kraftsalg AS
Heidelbergcement Norway AS	Statnett Nett-tap
Kongsberg Energi Eiendom AS	StatoilHydro ASA
Kraftverkene i Orkla	Stranda Energiverk AS Kraft
Lantmännen Unibake Norway AS	Sunnal Energi KF
Lier Everk AS	Tussa Energi AS
Lofotkraft Produksjon AS	Uste Nes AS Produksjon
Luster Energiverk AS	Vitel AS
Mesta Konsern AS	
Aga AS	Malvik Everk AS Kraft
Agder Energi Produksjon AS	Markedskraft AS
Asker Kommune	Midt Kraft Buskerud AS
AVINOR AS	Mo Industripark AS
Bare kraft	Møre og Romsdal Fylkeskommune
Bærum kommune	Neset Kraft AS
COOP Norge AS	Nordea Bank Norge ASA
Det norske Veritas Eiendom AS	Nord-Østerdal Kraftlag Marked
Drammen kommune	NTE Energi AS
EB Handel AS	Oppegård kommune
EGL Nordic AS	Oslo Lufthavn AS
Eidefoss A/S	Ringsaker Kommune
Eidsiva Marked AS	Selbu Energiverk
Eiendomsspar Energi AS	SFE Produksjon AS
Elkem AS	Shell Energy
Fjord Energi AS	Skagerak Kraft AS
Flesberg Elektrisitetsverk AS	Skedsmo Kommune
Haugaland Kraft AS	SKS Produksjon AS
Haugesund Kommune	Stokke Kommune
Helgelandskraft AS	Studentsamskipnaden i Oslo
Helse Nord RHF	Svorka Energi AS Kraft
Helse Sør-Øst RHF	Sørum Kommune
Hålogaland Kraft AS Marked	Telinet Energi AS
Ishavskraft AS	Thon Holding AS
ISS Facility Services AS	Tinfos AS
Istad Kraft AS	TINFOS TITAN & IRON KS
Jotunkraft A/S	Total Energi ASA
Kongsvinger Kommune	Trønderenergi Kraft AS
Kraftinor AS	Umoe Industri AS
Lindex AS	Ustekveikja Energi AS
Lyse Handel AS	Østfold Energi AS
Akershus Kraft	Oppland Energi AS
Aktieselskabet Tyssefaldene	Rapid Power AS
BKK Produksjon AS	Reitan Servicehandel AS
COOP Øst BA	Rogaland Fylkeskommune
EB Kraftproduksjon AS	Scaent Europower Ltd
E-CO Vannkraft AS	Sira-Kvina Kraftselskap Produksjon
Eidsiva Vannkraft AS	Skagerak Nett AS
Elkraft AS	Sognekraft A/S
Fellesdata AS	Sparebank 1 Gruppen AS
Fjordkraft AS	Statens Vegvesen
Fortum Generation AB	Statkraft Energi AS
Hafslund Delta AS	Sunnfjord Energi AS
Helgelandskraft AS Produksjon	Sunnhordland Kraftlag
Hjelmeland kommune	Tafjord Kraftproduksjon AS
Kympivoima Hankinta Oy	Telenor Eiendom Holding As
LOS AS	Time kommune
Lunds Energi Norge AS	Troms Kraft Marked AS
Lyse Produksjon AS	Tydal Kommunale Energiverk Kraft
Nordkraft AS	Vattenfall Sales Nordic
Norsk Hydro Produksjon AS	

Tabell 2: Vurdering av balanseansvarlige aktørers ubalanse.

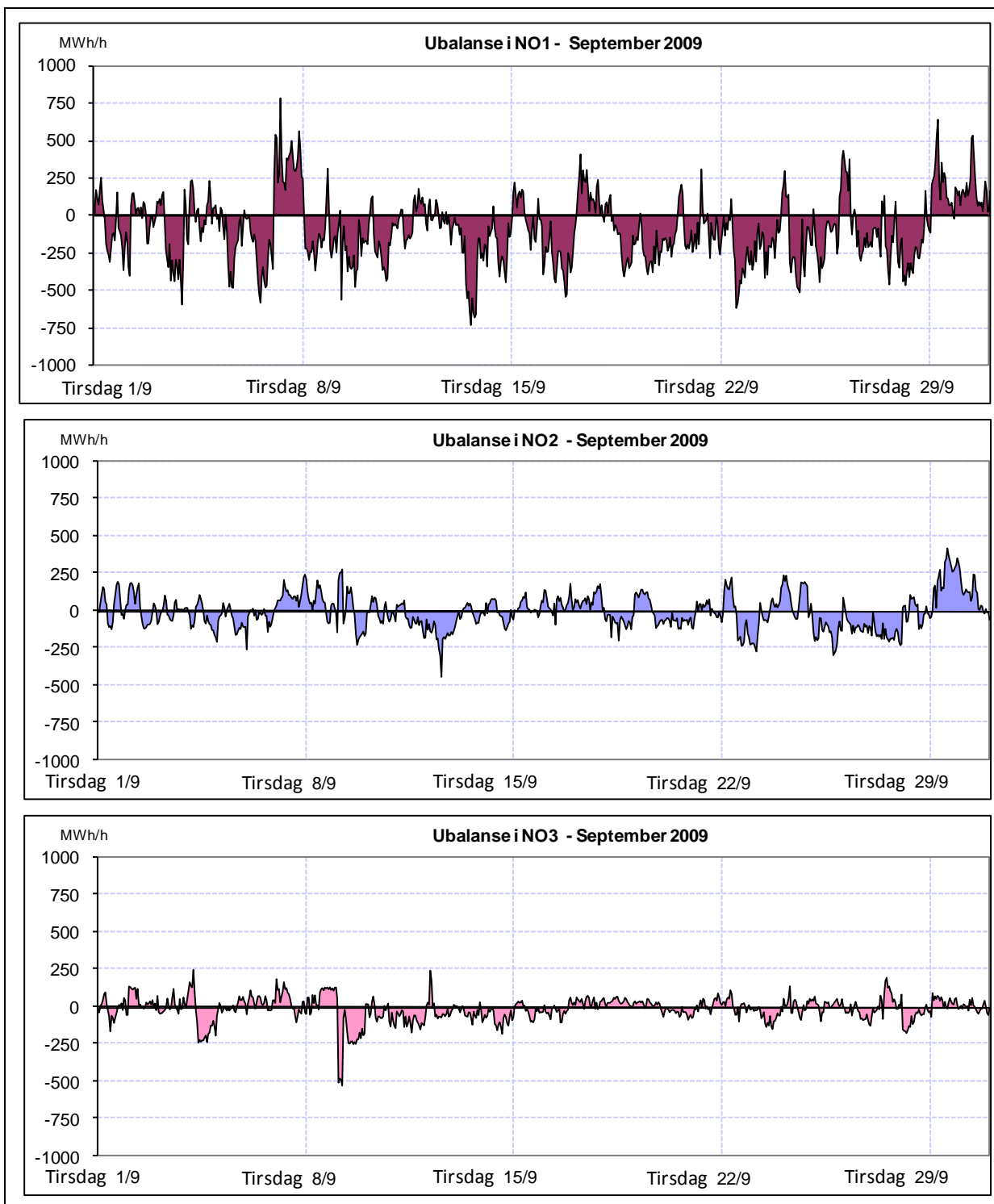

Figur 1: Priser ved Elspot og i RK i september 2009.

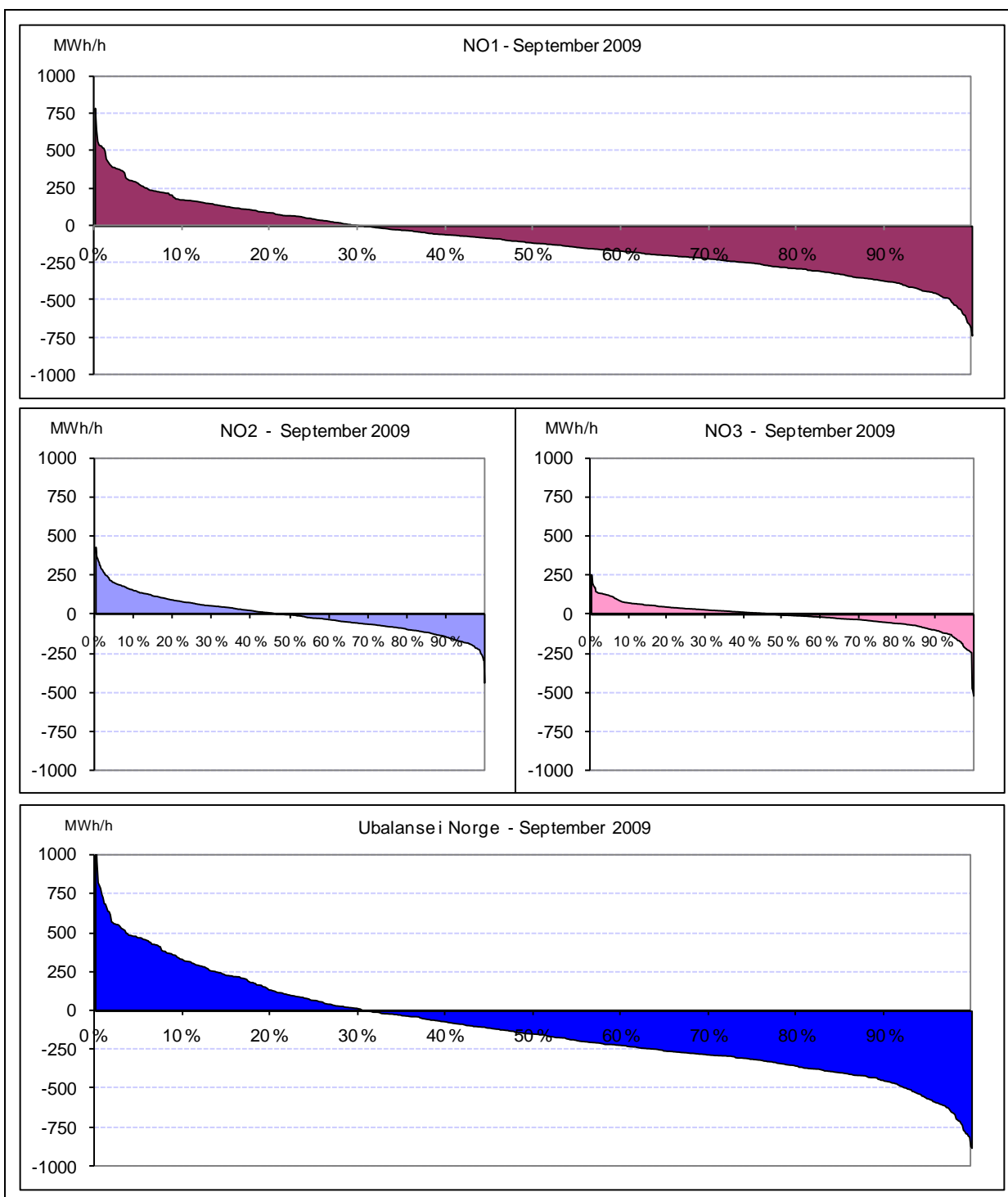

Figur 2: Prisavvik gjennom døgnet i september 2009 (Elspot – RK)

Prisavviket for en time blir beregnet som timepris i Elspot minus timepris i Regulerkraftmarkedet. Et positivt prisavvik innebærer dermed at det var billigere å kjøpe kraft i regulerkraftmarkedet enn ved elspot i denne timen. Prisavviket i september var i gjennomsnitt høyt, spesielt i NO1 og NO2. Det var store variasjoner over døgnet. Merk at NO2 og NO3 har relativt like prissvingninger, mens NO1 i hovedsak ligger med et positivt prisavvik over perioden.

Figur 3: Ubalanser time for time i prisområdene NO1, NO2 og NO3, i september 2009. Ubalanser i det totale kraftsystemet innebærer at kraftflyten avviker i forhold til de planlagte verdier, og en positiv verdi indikerer et underskudd i prisområdet

Figur 4: Varighetskurver for ubalanser i Norge i september 2009. Skjæringspunktet med x-aksen viser andel av tiden det var henholdsvis underskudd (pos) og overskudd (neg) av kraft.

Ubalansene beregnes time for time i hvert prisområde. I varighetskurvene ovenfor er ubalansene sortert etter størrelse. Ubalansene i september var i gjennomsnitt forholdsvis høye. Det var i gjennomsnitt et stort kraftoverskudd i NO1 og i Norge totalt sett.

Eventuelle spørsmål om månedssrapporten kan rettes til fellespostkassen: avregning@statnett.no